

ОСТВАРИВАЊЕ ПРАВА ЗАПОСЛЕНОГ НА НАКНАДУ ЗА ОДВОЈЕНИ ЖИВОТ

О праву на накнаду за одвојени живот запосленог у органу државне управе одлучује надлежни функционер у органу управе, код кога је запослени у радном односу, а суд је једино надлежан да одлучује о захтеву за накнаду штете због незаконитог и неправилног рада органа управе.

Из образложења:

Оцењујући најпре наводе уставне жалбе са становишта истакнуте повреде права на правично суђење из члана 32. став 1. Устава, а полазећи од конкретних чињеница и околности, Уставни суд је утврдио следеће: Одредба члана 32. Закона о унутрашњим пословима упућује на сходну примену Закона о радним односима у државним органима. Полазећи од тога да је право на накнаду трошкова за одвојен живот право које запосленом припада само када се за то стекну прописани услови – да запослени има породицу, да у месту у коме ради нема решено стамбено питање и да чланови његове уже породице живе одвојено ван места у коме запослени ради, Уставни суд указује да се ово право, сагласно одредби члана 71. став 1. наведеног Закона о радним односима у државним органима из 1991. године, остваривало на основу писменог захтева запосленог функционеру који руководи државним органом. Истим законом био је прописан поступак одлучивања о поднетим захтевима запослених за остваривање права из радног односа, који је обухватио и право запосленог на приговор у случају када функционер у року од петнаест дана од дана подношења захтева не одлучи о праву на које се захтев односи, односно могућност коришћења наведеног правног средства у случају „ћутања управе“.

Уставни суд оцењује да је подносилац заштиту свог права морао остваривати у оквиру законом прописаног поступка за тзв. интерну правну заштиту. Како о праву на накнаду за одвојени живот од породице не одлучује суд, него надлежни функционер у органу тужене, код кога је подносилац у радном односу, то Уставни суд налази да је уставноправно прихватљива оцена Апелационог суда у Нишу, према којој би судови једино били надлежни да одлучују о захтеву за накнаду штете због незаконитог и неправилног рада органа тужене у смислу члана 172. Закона о облигационим односима, а по основу одговорности правног лица за штету коју проузрокује његов орган, или за исплату накнаде за одвојен живот од породице утврђену у појединачном, коначном и правноснажном акту тужене коју је тужена неосновано обуставила, или је нередовно вршила исплате. Истоветан став Уставни суд је заузео у Одлуци Уж-3563/2010 од 20. децембра 2012. године.

Уставни суд је утврдио да подносиоцу уставне жалбе оспореном пресудом Апелационог суда у Нижу Гжл. 2373/12 од 18. јануара 2013. године није повређено право на правично суђење, зајемчено чланом 32. став 1. Устава, те је, сагласно одредби члана 89. став 1. Закона о Уставном суду уставну жалбу у том делу одбио као неосновану. *(Одлука Уставног суда Србије, Уж. 1958/13 од 14. априла 2016)*